

Skåtøyfestivalen 20-21 juli
Bill. nå! [klikk på Ticketmaster](#)

Alf Cranner Knut Reiersrud/band
Konsert 1. august Skåtøy kirke

Susanne Sundfør / solo
Konsert 4. august Skåtøy Kafe

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

17 Mai på Skåtøy

På fjerde året, etter at barnetoget er unnagjort i byen, samles øyfolk på toppen av «sjørøverheia» til kanonsalutt hos doktor Trond og Tina, etterfulgt av et slentrende «sambatog» ned til kafeen.

foto: Tormod

Det er hyggelig at en del av våre sommergjester også stiller opp – dette kan vi vel nå kalle en tradisjon.

Pølsetre i full blomst

På Haugen - jordet til Heidi Felle arrangerer BUK / Skåtøy Vel leker for barn og voksne.

foto: Arlyn

Kafeen byr på 17 mai meny med kakebord og her var det samlet enda flere folk for å feire nasjonaldagen.

Køen for mat og drikke var til tider

lang, men det gjør ingen ting - med fint vær og på kafeenes trivelige uteområde tåles godt litt kø - i en atmosfære preget av Skåtøys rolige og naturskjønne omgivelser.

Antiplast fløytekurs

Nytt av året var et lite tiltak for å redusere unødvendig bruk av plast på 17 mai. Et kurs i spikking av fløyte, lur og hurpe startet på sjørøverheia og ble fulgt opp utover dagen og kvelden i en krok på kafeens uteområde.

Barn lar seg lett fascinere av at det går an å få lyd ut av å spikke på en pinne, og jeg håper og tror de fleste fikk seg en «bærekraftig» 17 mai fløyte.

Det var også overraskende mange voksne som ikke kunne eller hadde glemt dette «håndverket» og siden kurset var forhåndsannonsert var det mange barn og voksne av begge kjønn som spesielt lurte på hva en «hurpe» var for noe?

På bildet av luren ser vi hurpa helt til venstre og en fløyte laget av en rognkvist.

rytmisk mot seljektivsten plassert på kneet, der barken på forhånd er snittet helt rundt i begge ender av stykket som skal vris forsiktig av :

Pippil, pippil,
vil du gå,
skal du få
kjøtt og kål
i kongens gård,
og fire skilling attpå!

(gjentas etter behov)

Det fins mange slags hurper

Dette lokale(?) navnet på et musikk-instrument var ukjent og ga rom for mange kommentarer og diskusjoner på et høyt intellektuelt nivå.

Kursledelsen kan ikke utelukke uheldige misforståelser og utilsiktet bruk i ettertiden av dette ordet hverken av barn eller Skåtøys mange Nederlandere.

En hurpe i sin enkleste form lages på 10 sekunder ved å knipe av en 4-5 cm bit av stilken på en stor løvetann, klemme denne flat i den ene enden og så er det bare å blåse i vei.

Litt mer avansert hurpevariant er å vri av et stykke bark på en tynn kvist av selje eller rogn – så spikke forsiktig av det ytterste laget av bark ca. 1 cm på ene enden så klemme den flat for å lage lyd.

Setter du denne hurpa inn i en lur laget av seljebark bærer lyden godt og du kan ta opp kampen med «Pillar – Guri» som med et slikt instrument varslet bondehæren om skottenes ankomst ved slaget i Kringen i Gudbrandsdalen i 1612.

Enkelte forståespåere kritiserte kursledelsen for at vi ikke kunne den regla som måtte brukes for å få gjenstridig bark til å sva helskinnet av kvisten, og der måtte vi melde pass.

Kursledelsen er derfor glad for i ettertid å rette opp denne kompetanseskavanken – vi fikk pinsebesøk av en av Pillar Guris naboer, Per Neremo fra Lillehammer – han husket reglen.

For å få seljebarken til å slippe er det altså nødvendig med ei regle som avsies gjentatte ganger mens knivskaftet slås

Tvilsomt kursus på Skåtøy.

Fløytespikkekurset er et eksklusivt, men et lovstridig tilbud på Skåtøy – dette går ikke på Karl Johan i Oslo eller for den saks skyld i Kragerø.

I følge straffelovens § 352a blir man bøtelagt eller risikerer inntil 6 måneder i fengsel for å bære kniv på offentlig sted.

Hurper til tross – det ble ingen blodutgytelser på Skåtøy i år hverken på store eller små – og HMS var ivaretatt ved et kompensierende tiltak - doktor Trond hadde sysakene klar.

Veifest 9. Juni

kl. 18.00 - 23.00

Sted: Nedenfor Haugenjordet.

Skåtøy Vel inviterer til fest mitt i veien!

Vi stiller med griller og du tar med det du ønsker å spise. Siden det er på offentlig sted, har vi fått skjenkebevilling og selger øl og vin. Medbrakt alkohol kan derfor ikke nytes.

Ordfører Jone Blikra starter festen med og offisielt åpne veien.

- Snorklipping og stas!

BUK arrangerer leker for små og store.

Pianoentertaineren, Glenn Henriksen (kjent fra Norske Talenter) rigger pianobar. Muligheter for allsang og det blir anledning til å prøve rockefoten på "varm" asfalt.

Ta gjerne med ei kake til tidens kakebord (enten fordi ingen har tatt med kake, eller fordi det blir veldig mange). Vi har kaffe!

Meld deg gjerne på via Facebook, "Veifest på Skåtøy", så vi vet hvor mange stoler og bord vi må rigge til.

Inngangspenger kr. 150,-. Gratis for dem under 18 år.

Hilsen styret i Skåtøy Vel

Til alle
husstander

Lokalex
vårt eget hus

Informasjon fra Lokalet: Sommermarked 2018

Det vil også i år bli tradisjonelt sommermarked på Lokalet i juli.

Vi håper så mange som mulig kan bidra med gjenstander/lopper og evt. gevinster og på denne måten bidra til et vellykket marked.

Har dere salgbare ting å gi bort, ta kontakt med en i styret for avtale om levering. **Vi vil i år prøve å ta imot gjenstander i tiden fram mot åpning, så det er flott hvis dere kan huske på oss når det skal ryddes.**

Pga. plassmangel kan vi dessverre ikke ta imot store ting som møbler, hvitevarer, pianoer og lignende.

Følgende personer kan kontaktes for avtale om levering:

Inger Lise Thoresen, tlf. 901 77 628

Liv Berit Olaussen, tlf. 991 67 035

Med vennlig hilsen Styret for Lokalet

Litter? og Litteratur

"Litter" er engelsk for søppel og ordet ligner på det norske ordet litteratur?

Montessorriskolen ryddet plast på strender i Dønвика og dagen etter måtte "bestefar" hjelpe noen barn med å flytte på litt tyngre gods de hadde funnet.

Åse og Malin viser fram at blant årets innsamlede strandsøppel var det en gammel fryseboks som strandet på Kolbånn i Dønвика for mange år siden.

Men har denne fryseboksen noe med litteratur å gjøre? - Den har fått sitt eget lille kapittel i Sven Kærup Bjørneboes bok "Gjensyn og klage" utgitt på Aschehoug i 2005.

Sitat fra bokens epilog:

Heldig er den som har en sandstrand å rusle langs, sette fotspor i og se sporene

slettes når sjøen flør.

Ingen storveis strand dette. Grov skjellsand med tang og ålegress i klaser. Oftes har du stranden for deg selv, også sommerstid; loppene holder bade-gjestene unna.

Jeg bryr meg ikke om å rydde her, lar drivgodset ligge, junken fra tidens skibbrudd – plast det meste.

En diger fryseboks kom rekende i fjor, jeg fortøyde den med ledning og støpsel rundt en osp.

Men ellers er stranden god nok. Vasser du ut et stykke kan de se havet og jordens krumning. Med vann til knes, med horisonten i navlehøyde, er du igjen en gutt på fem. En vassende kjempe på vei mot et land hinsides havet.

Jeg fyller nevene med den grove skjellsanden. Jeg leker for siste gang en gammel lek, slynger sand opp i det solfylte rom: Så mye hadde jeg, så mye ga jeg bort, så mye fikk jeg igjen. – Med alvor og høytid i håndens bevegelse.

Du aner en mening i det, en rite hvis ikke er i innholdet, men i selve gesten, både flyktig og bestandig.

— o —

En kan lure på om det var kulturhistorisk forsvarlig å fjerne fryseboksen, men nå er den hentet av skjærgårdstjenesten sammen med annet plastsrot.

Jeg tok de to jentene med på en strandryddetur rundt Ærøy – du verden for mengder med plastsøppel som skylles opp selv i den minste sydvendte lille klove.

Barna var flinke og ivrige til å plukke søppel og heldigvis innimellom plastsøpla fins naturopplevelse som hekkende ærfugl, måke, gås og svane.

Det er lett å forstå opprinselen til navnet Ærøy fra dette bildet. Desverre går ærfuglbestandnen tilbake; mink tar egg og svartbak og svaner gjør kort prosess med ungene.

Plastsøppel kommer ofte drivende langveis fra, men mye stammer fra vår tids lettvinde, unødvendig og uvetlige bruk av plast i lokalmiljøet.

Barns holdninger til, og glede over natur er kanskje den vaktbikkja vi voksne trenger for å gjøre noe med dette.

Også Skåtøy Vel deltok i Strandrydde- dagen 5.5.

Sekker og lodd i Kystlotteriet lå tilgjengelig i ventebua ei uke før aksjonen og det var bare få sekker igjen.

Etter endt dyst møttes vi på kafeen og kåret Årets Strandrydder. Prisen, en flott tursekk med stol, gitt i gave fra Sport 1, gikk til Finn Sørensen. Det var etter forslag fra han på et velmøte, at styret tok tak i saken.

Folk ble også oppfordret til å ta med rare funn. Skolen hadde funnet en krokodille og det er jo sjeldent i norske farvann. Denne kunne dog blåses opp og

i den sammenheng lignet den mye av det andre søplet man fant.

Vi takker for fin innsats!

Mvh Nina Haugland og Styret i Skåtøy Vel

Pinse-mat?

Med tigerstadsbesøk i heimen, finvær og langhelg var det planlagt å spise middag ute 1. pinsedag.

Turen gikk først med kogg til Portør Pensjonat for å spise en tidlig middag.

En trivelig barne og hundevennlig utehage – hyggelig betjening - god mat var erfaringene fra i fjor (når Skåtøyfolk skal ut og spise finner vi noe som ligner mest mulig på Skåtøy kafe?).

Men akk og ve med stor pågang av kunder tidligere i helgen og syk kokk var det ikke middag å få, men dessert kunne vi få. Faktorenes orden er likegyldig lærte vi i matematikken og satte til livs en velsmakende kortreist rabarbraterte med krem og is med dertil drikke.

Det var så fint å sitte der at det ble litt mere drikke før sulten gjorde at vi kogget oss til Skåtøy kafe med god appetitt.

Men akk og ve der hadde pågangen av kunder vært enda større så selv om slitne kokker fremdeles stod på beina var det

hverken dessert eller middag å oppdrive. Men det er jo god mat i godt drikke heter det i ordtaket så vi ble sittende der noen timer også, før sulten førte oss hjem.

Ingen middagsmat var kjøpt inn og med fryseboksens klakne saue-slakt fra Stråholmen ville det blitt 2. pinsedag før middagen var ferdig.

Blodsukkeret hos damene var så lavt at dommedag – pinsen og den hellige ånd til tross - kun var 20 minutter unna.

Mamma dilt, mamma dalt, mamma spekesild og salt heter det i en gammel erte-regle barn brukte, og gudskjelov ble vi reddet av det som reddet fattigfolks liv før i tiden — sild og potet.

En boks Carlo kryddersild stod innerst i kjøleskapet og den trenger ikke vannes. Mandelpoteter koker på 15 min. Løk i skiver tar 5 min og rødbeter var klar rett fra glasset.

Verre var det med kålerabistappa – vi manglet kålerabi! En søtpotet, noen gulerøtter og en halv fennikel ble kuttet i biter på rekordtid, kokt litt og moset med stavmikseren sammen med en smørklatt og litt pepper.

Kragerøfjorden bugner av fisk.

Vips var middagen klar etter 20 minutter. Ikke for å skryte, men søtpotetstappe til salt sild er en perfekt match – prøv selv.

Med denne lille historien følger flere muligheter og utfordringer?

Kan Pinsesilden som Påskelammet bli til tradisjonsmat?

Storm P (dansken med bruk-ene) sa: "Mange tørster etter ære og berømmelse jeg tørster etter salt sild".

Kragerø er en turistmaskin og tomme kjøkken på skjærgårdens kafeer bekrefter at vi kan ta mer av denne «turistkaka» lokalt i skjærgården.

Når vi ikke behøver reise til fastlandet for å spise å drikke, hvorfor i allverden må vi da for eksempel kjøre mange av skjærgårdens båter opp til Fikkjebakke for service og opplag?

Derfor er det mange muligheter her for økt aktivitet og lokale arbeidsplasser i øydistriktet – ikke minst med lokale opplevelsestilbud innenfor natur sjø og primærnæring og våre sjærgårdstradisjoner og vår spennende lokalhistorie

Tor D

I lange perioder i vår har vi kunnet telle over 20 seler på skjærene innenfor Saltneven.

Er de 20 å se på land er det trolig like mange under vann. I alle fall et trettital av disse vakre, fine og feite skapningene spiser seg daglig mette innerst i Kragerøfjorden og dietten er 2-4 kg fisk pr dag.

Det blir over 100 kg pr dag eller et snaut tonn i uka – trolig i samme størrelsesorden som det som selges pr uke fra fiskebrygga i Kragerø til konsum.

Disse effektive fiskerne ved Saltneven kjenner hverken fredningsbestemmelser eller minstemål – de spiser gjerne småfisk når den er tilgjengelig.

Kanskje denne småfisken ikke lenger vokser til og blir til menneskeføde slik det var for 30 år siden da ingen seler var å se ved Saltneven?

Jeg tror ikke at det er så enkelt at selbestanden er hele forklaringen på at fiske til husbruk ikke lenger er mulig i våre fjorder, sund og bukter, men jeg er sikker på at sel er en del av forklaringen.

Med så stor selbestand som det nå er i Oslofjorden og langs sørlandskysten burde kanskje forvaltende myndigheter forsøke å utrydde den helt i et område for å se om det har noen effekt på fjordfiske?

Menneskers inngripen i naturen på land og sjø har allerede i mange århundrer ødelagt for predatorerne på toppen av næringskjeden.

Derfor er det helt nødvendig med forvaltning av bestandene – men slik som dette virker i praksis ville jeg 100 ganger heller være sel enn ulv eller bjørn.

Vi fortsetter presentasjonen av artistene på årets Skåtøyfestival.

Bjørn Eidsvåg er en av artistene du får oppleve på lørdag, den 21. juli (dagspass kr 575).

Tradisjonene tro kommer Bjørn Eidsvåg tilbake til Skåtøy også i 2018. Vi gleder oss til at han inntar scenen på jordet under Skåtøyfestivalen.

I sommer tar Bjørn Eidsvåg turen til noen utvalgte festivaler rundt om i landet.

Med seg på veien har han sitt fremragende band og en rikholdig katalog med kjente og kjære låter.

Eidsvåg har den siste tiden konsentrert seg om teaterforestillingen Etterlyst: Jesus, som har blitt spilt for fulle hus landet rundt. Nå er den folkekjære artisten klar for å ta musikken ut av teaterscenen og besøke de store konsertscenene igjen!

Med 25 studioalbum og eget hyllestalbum har Eidsvåg opparbeidet seg en helt unik posisjon i norsk musikkliv. Han har skrevet en rekke uøddelige låter som flere generasjoner av nordmenn har et sterkt forhold til. I tillegg har Eidsvåg en unik formidlingsevne både som sanger og historieforteller, noe som får publikum til å vende tilbake år etter år – noe vi også opplever på Skåtøy.

Uten å vite noe eksakt tall, men det har blitt mange fantastiske konsertopplevelser med Bjørn Eidsvåg på idylliske Skåtøy. Vi gleder oss stort å fortsette denne tradisjonen og håper dere er med!

Ta en titt på www.skatoefestivalen.no og følg gjerne med på Facebook: www.facebook.com/events/529122914128433/

Vi gleder oss til å se dere snart igjen!

Carolyn Donners

Det skjer på Skåtøy

Helgeåpent til medio juni
Fre og Lør kl. 12-22 og Søn kl. 12-20
Følg med – [på kafehjemmesiden](#)

Utstillinger:

19.05. – 15.07 Heidi Jahr Kirkeby
18.07. – 18.08 Galleri A Utstillingsåpning **17. juli kl. 16-18**

Konsserter:

20-21 juli Skåtøyfestivalen –
4 august Susanne Sundfør
sjekk [hjemmeside](#). Kjøp billetter: [Ticketmaster](#)

Skåtøy Kirke

Søndag 10. juni kl.12:

Fellesgudstjeneste for prostiet i **Gautefall fjellkirke**

Søndag 24. juni kl. 11.30 Gudstjeneste med dåp.
Offer til kirkemusikalsk arbeid.
Velkomstkaffe for ny organist, Jorund Myre.

Velkommen i kirken

STIFTELSEN SKÅTØY VISE OG POESIFESTIVAL

Vi minner om:

Alf Cranner / Knut Reiersrud i Skåtøy kirke lør. 1. august
mer info følger senere - sett av datoen

Hilsen Styret for stiftelsen

Sommerprogram blir som vanlig i Skåtøy Kirke og på Lokalet!

Alle detaljer er ennå ikke på plass mer informasjon kommer senere.

Tor D

Lokaleet - vårt eget hus.

Vi samler inn lopper til årets sommermarked (se egen plakat side 3)

Hilsen Styret

Leilighet til salg

Jeg selger leiligheten min i Sjøheia borettslag. Hvis dette er av interesse, kan jeg kontaktes for mer informasjon på tlf. 99234828

Linda Høyvarde

Skåtøy Vel

Veifest 9 juni kl 1800 - 2300 nedenfor Haugenjordet (se egen plakat s 3)

Hilsen Styret

Sjekk på nett? Tidligere Flaskeposter? Skole? KSM

STIFTELSEN SKÅTØY VISE OG POESIFESTIVAL

Konserter i Skåtøy kirke

Stiftelsen er ikke nedlagt selv om festival ikke lengre arrangeres.

Viseklubben: Skåtøy - Sangpoetenes møtested har sine intimkonserter utenfor sommersesongen.

Stiftelsen ønsker i samarbeid med viseklubben å bruke Skåtøy Kirke til noen større konserter utenfor sommersesongen, deriblant en Pinsekonsert.

Vi synes det er viktig at lokalsamfunnet støtter opp om og benytter den flotte kirken vår til konserter. I løpet av årene med festival har vi skaffet oss et nettverk av artister og et godt rykte som en arena for sang og musikk der popularitet og kommers ofte fravikes for kvalitet og mangfold.

Publikum på Skåtøy har i høy grad bidratt til dette ved å stille opp, være lydhøre og la seg begeistre av det spesielle, det ukjente – ofte i smalere sjangre.

Ved lojalt og trofast å stille opp har publikum på Skåtøy på den måten fått mange gode opplevelser som er de færreste forunt i et lite lokalmiljø.

En rød tråd i disse opplevelsene er at tekst er viktig!

Pinsekonserten

Foto: Nils Juel Lande

Åse Kleveland påpekte i sin konsert betydningen av tekst for eksempel i «protestsangene» fra 1960-70 tallet.

Trubadurer fra hele verden skrev og fremførte tekster som kanskje var viktigere enn vi den gang forsto for utfall av Vietnamkrigen, Juntastyret i Hellas, Invasjon av Tsjekkoslovakia osv.

Protestsanger av Bob Dylan, Mikis Theodorakis, Beatles og mange andre ble kjent, sunget og oversatt og bidrog til at vi i lille Norge fikk kunnskap om kultur, samfunn og politikk fra alle verdenshjørner.

«Derfor er det så viktig at noen som Sangpoetene på Skåtøy driver dette videre» sa vår tidligere kulturminister.

Godt støttet av dyktige musikere ga Åse Kleveland oss en musikalsk reise i tid og i bredde – der tekst var førende.

Mellom nummerene foredro hun muntert og innsiktsfullt fra sin lange og brede erfaring i norsk og utenlandsk musikk og kulturliv.

Nok en gang fikk Skåtøypublikum en stor og flott opplevelse!

Publikumsfrieri?

På samme måte som Erik Bye skrev et kapittel i norsk visehistorie med sin konsert i Skåtøy kirke i 2003 – gjorde Åse Kleveland det nå i pinsen – (og Alf Cranner/ Reiersrud gjør det 1. august).

Men, og det er et stort **Men** – 100 fremmøtte er nok til at stemning og opplevelser blir gode både for publikum og artister, men kirken har plass til 400 . Vi trenger bedre oppmøte så økonomien tillater oss å arrangere store konserter i fremtiden slik som; - Skåtøy kirke fortjener det; - «varemerket» Skåtøy Sangpoetenes møtested fortjener det; - norske artister og kulturliv fortjener det.

– Til syvende og sist er det dere kjære publikum som bestemmer om Skåtøy fortsatt forblir en viktig norsk konsertarena!

8 Mai markering

Ett minutt stillhet ved minnestøtta Trygve Braatø, Arvid Hellese og Arnfinn Jensen. Elever fra Montessoriskolen.

Arnfinn Jensen/ Foto Ingrid Hellese.